





## PARAGRAPHUS II.

Haec unde habuit? potest copia ad proposita thēmata adducenda, & Auctores qui de hoc arguunt.

S. Bonaventura in Opusculis parte 4. Sancti huius Patriarchae vitam scripsit.

S. Thomas Tom. 16. Sermonum de Sanctis, Sermonem editum in Sancti huius laudem, ubi pro thēmate illud sumptum: Iustum deduxit Dominus per vias rectas, & ostendit illi regnum Dei.

S. Bernardus Tom. 4. Sermon. 16. Dionysius Carthusianus in Propp. Sancti huius Sermonem habet de Sancto hoc Patriarcha.

Guillelmus Parisiensis in Sancti huius Elogio, fusius loquitur de illius humilitate & gloria, quam sua illi peperit humilitas in terra, & in Caelo.

In Chronicis S. Francisci 1. 2. & 3. iuste habetur sermo de actionibus, & virtutibus eius.

S. Hieronymus in Fello Sancti huius dicit, collegit quidquid alii dixerunt ante ipsum, & quidquid post ipsum dixerunt recentiores.

Franciscus Gonzaga librum edidit de origine, & progressu Ordinis S. Francisci.

Flecher scripsit historiam Martyrum huius Ordinis.

Ribadenira in libro cui titulus: Flos Vitae Sancti Francisci.

S. Francisci Regula, & testamentum cum declaratione per Clementem V.

Granatenfis in Tractatu Oratoris §. 1. loquitur de Sancto Francisco, tanquam in perfectissimo paupertatis Jesu Christi imitatore, & §. 9. eisdem Tractatu loquitur de magis favoribus, quibus Sanctus hic in Oratore cumulat, & quomodo sepe de terra in aerem attolbatur.

P. Haineur in Meditationibus pro singulis anni diebus, ad finem partis quartae Meditationem habet de Seraphico P. S. Francisco.

P. Novet in Meditationibus Sanctorum, unam habet de Stigmatibus S. Francisci die 17. Septembris.

Idem quartis Octobris die pro Felice Sancti huius habet Meditationem de Paupertate.

P. d'Argentan & Gapucinatorum familia, Tomo de Magalibus Jesu collatione 23. habet eglum paupertatis S. Francisci, & collatione 26. loquitur de tenero huius Sancti amore erga Salvatoris passionem.

Bircot Tomo tertio Panegyricorum.

P. Senault Oratorum Presbyter Tomo 3. de Stigmatibus; & Tomo 3. Panegyricum habet in laudem Sancti huius.

Pater le Jeune Oratorum Tomo 4. Sermonum.

In Elogiis Historicis Tomo 3.

In Collectione Sermonum in Evangelia.

In Specimine Panegyricorum, tria sunt compendia Sermonum.

Formentier Tomo 3.

P. Daneau Tomo 2. Panegyricorum.

Auctor Sermonum in omnia Argumenta, Tomo 3. Panegyricorum.

## PARAGRAPHUS III.

Lecti, exempla, figura, & applicationes Scripturarum huius Argumento.

Loci, qui applicari possunt ad amorem paupertatis.

## In Sancti Francisci Stigmatibus.

Qua sunt plaga ista in medio manuum tuarum? Zach. 13. Plaga ista efformant in Francisco perfectam crucem Salvatoris imaginem; & sicut Sanctus iste totam vitam suam traducebat in impetu purissimi amoris Filii Dei, agnum erat ut heret viva impetu rei amata, videlicet J. C. crucifixus: Totum Christum in Francisco videbimus in vulnera eius impressis.

Qua sunt plaga ista &c. In hoc Sancto sunt imago virtutum ipsius Salvatoris, quem Franciscus perfecte imitatus est paupertate, quam semper tanquam Spontam dilexit, caritate, qua illum ad ordinem Seraphin exivit, profunda humilitate, qua illum in propria summe ipsius estimatione infra nequissimos peccatores deprimebat.

Qua sunt plaga ista &c. Sanctus quidem invitatus, qua S. Franciscus non exivit ad vitam ducendam poenitentem, mortificationem, pauperem, ut perfecte imitetur Salvatorem in hac rerum omnium abnegatione, & nuditate, in qua mori voluit in Graece propter amorem nostri. Pudeat nos per hoc elere hanc pauperem, quam Salvator, S. Franciscus, omnesque Sancti exercuerunt, ut de dignos praeberent mercedis, quam ipsi per molitiam nostram speramus accuturos.

Qua sunt plaga ista &c. Sanctus quidem invitatus, qua S. Franciscus non exivit ad vitam ducendam poenitentem, mortificationem, pauperem, ut perfecte imitetur Salvatorem in hac rerum omnium abnegatione, & nuditate, in qua mori voluit in Graece propter amorem nostri. Pudeat nos per hoc elere hanc pauperem, quam Salvator, S. Franciscus, omnesque Sancti exercuerunt, ut de dignos praeberent mercedis, quam ipsi per molitiam nostram speramus accuturos.

Qua sunt plaga ista &c. Sanctus quidem invitatus, qua S. Franciscus non exivit ad vitam ducendam poenitentem, mortificationem, pauperem, ut perfecte imitetur Salvatorem in hac rerum omnium abnegatione, & nuditate, in qua mori voluit in Graece propter amorem nostri. Pudeat nos per hoc elere hanc pauperem, quam Salvator, S. Franciscus, omnesque Sancti exercuerunt, ut de dignos praeberent mercedis, quam ipsi per molitiam nostram speramus accuturos.

Qua sunt plaga ista &c. Sanctus quidem invitatus, qua S. Franciscus non exivit ad vitam ducendam poenitentem, mortificationem, pauperem, ut perfecte imitetur Salvatorem in hac rerum omnium abnegatione, & nuditate, in qua mori voluit in Graece propter amorem nostri. Pudeat nos per hoc elere hanc pauperem, quam Salvator, S. Franciscus, omnesque Sancti exercuerunt, ut de dignos praeberent mercedis, quam ipsi per molitiam nostram speramus accuturos.

Qua sunt plaga ista &c. Sanctus quidem invitatus, qua S. Franciscus non exivit ad vitam ducendam poenitentem, mortificationem, pauperem, ut perfecte imitetur Salvatorem in hac rerum omnium abnegatione, & nuditate, in qua mori voluit in Graece propter amorem nostri. Pudeat nos per hoc elere hanc pauperem, quam Salvator, S. Franciscus, omnesque Sancti exercuerunt, ut de dignos praeberent mercedis, quam ipsi per molitiam nostram speramus accuturos.

Qua sunt plaga ista &c. Sanctus quidem invitatus, qua S. Franciscus non exivit ad vitam ducendam poenitentem, mortificationem, pauperem, ut perfecte imitetur Salvatorem in hac rerum omnium abnegatione, & nuditate, in qua mori voluit in Graece propter amorem nostri. Pudeat nos per hoc elere hanc pauperem, quam Salvator, S. Franciscus, omnesque Sancti exercuerunt, ut de dignos praeberent mercedis, quam ipsi per molitiam nostram speramus accuturos.

Qua sunt plaga ista &c. Sanctus quidem invitatus, qua S. Franciscus non exivit ad vitam ducendam poenitentem, mortificationem, pauperem, ut perfecte imitetur Salvatorem in hac rerum omnium abnegatione, & nuditate, in qua mori voluit in Graece propter amorem nostri. Pudeat nos per hoc elere hanc pauperem, quam Salvator, S. Franciscus, omnesque Sancti exercuerunt, ut de dignos praeberent mercedis, quam ipsi per molitiam nostram speramus accuturos.

Confessor, illi, Pater, qui ascendisti hoc a sapientibus & prudentibus, & revelasti ea parvulis. Matth. 11.

Tantum purgamenta huius mundi facti sumus, omnium peritiam. 1. ad Cor. 4.

Amor dico vobis, nisi conversi fueritis sicut parvuli, non introibitis in Regnum Caelorum. Matth. 18.

Quicumque se humiliaverit sicut parvulus iste, hic major est in Regno Caelorum. Ibidem.

Nec fuit propter Christum, vos autem pridenter in Christo: vos infirmi, vos fortes, vos nobiles, nos autem ignobiles. 1. Cor. 4.

Ibant gaudentes a conspectu Concilii, quoniam digni habiti sunt pro nomine Jesu contumeliam pati. Act. 5.

Omnes humilitatem invicem infundite, quia Deus superbis resistit, humilibus autem dat gratiam. Petri 5.

## Loci austeritatis S. Francisci applicabiles.

Cum malediceretur, non maledicebat, cum pateretur non comminabatur, tradidit autem iudicem se in iussu. 1. Petri 2.

Mibi Mundus crucifixus est, & ego Mundo. Ad Galat. 6.

Christe confixus sum cruci. Ad Galat. 2.

Vivo ego jam non ego, vivit vero in me Christus. Ibidem.

Adimplet ea quae desunt passionum Christi in carne mea. Ad Coloss. 1.

Ego enim stigmata Domini nostri Jesu Christi in corpore meo porto. Ad Galat. 6.

Mibi autem absque gloriis nisi in Cruce Domini nostri Jesu Christi. Ibidem.

Qui sunt Christi, carum suam crucifixerunt cum vitiis & concupiscentiis. Ad Galat. 5.

Qui voluerit animam suam salvam facere, perdet eam: qui autem perdidit animam suam propter me, inveniet eam. Matth. 16.

Qui dedit animam suam in hoc mundo, in vitam aeternam consequetur eam. Joann. 12.

Amor, amor dico vobis, nisi granum frumenti cadent in terram mortuum fuerit, ipsum solum manet: si autem mortuum fuerit, multum fructum affert. Ibidem.

Semper mortificationem Jesu in corpore circumferunt, ut & vita Jesu manifestetur in corporibus nostris. 2. Corinth. 4.

Hec scilicet quod vobis homo noster simul crucifixus est, ut deservatur corpus peccati. Ad Rom. 6.

## Loci S. Francisci applicabiles tanquam Ordinis Magni Iustitiorum.

Pater multarum gentium pater te. Ad Rom. 4.

Qui caritatem in se habet, ut per caritatem multarum gentium servetur quod dicitur est &c. sic est servatus. Ibidem.

Si decem milia Pedagogorum habueris, sed non habueris Patrem, nam in Christo Jesu per Evangelium eos vobis genui. 1. Cor. 4.

Filioli, qui iterum parturitis, donec formetur in vobis Christus. Ad Gal. 4.

Alissima paupertas eorum abundavit in divitiis simplicitatis eorum. 2. Cor. 8.

Nescite conformari huic saeculo. Ad Rom. 12.

In omnibus exhibeamus nosmetipsos tanquam Dei Ministros in multa patientia, in retributione, in necessitatibus. 2. Cor. 6.

Ego recipiam vos, & ero vobis in Patrem, & vos eritis mihi in Filios. Ibidem.

Caritas mea cum omnibus vobis. 1. Cor. 16.

## Exempla, &amp; figura Biblica huius Argumenti.

In libris sanctis legimus, cum repente Job nil tale suspicanti ex diversis partibus nuntiarentur tristitia, modo abata peccata eorumque pastores casu, modo mors filiorum suorum, ruina domus, ubi veritabatur, obrutorum: illum se se humi prostravit, dicentem: Nudus egressus sum de utero matris meae, & illuc nudus revertar. Huiusmodi actus impatitias, vel immo diuini iudicii damna viderentur, sed prolixius aliud est Origens iudicium. Hic Pater probat hanc plebem esse, & omnimodum Deo sublimem, sanctamque perfectionem, ac perfectam abnegationem eorum omnium, quae sanctus ille Vir possidere poterat, ne quid relinqueret, quae ad humani generis inimico superaretur. Demon illi eriperat quicquid possidebat, & verius, ne inimicus ille adhuc sui voti effectus comper, vetes ipsius Job illi tradit, ne quid in re liqui esset, per quod Satanas eum posset apprehendere. Hac eadem mente Franciscus Almas generatim se se rebus omnibus exuit, ipsis etiam indumentis, se se humi prostravit cum illidem lenibus: Nudus egressus sum de ventre matris meae, nudus in terra sum revertar, & quaecumque accepi dimitto: & ex merito paupertatis amore relinquo ea, quae ex necessitate mihi essent aliquid relinquenda.

Ad Actus Apostolorum legimus, primos Hierosolyma Fideles moentes hoc fuit viduē cupidam virtutibus praedita, cui Petrum, ut illam vitz relictueret, & ut hanc ad gratiam hanc illis tribuendum hortaretur, alios quidem eidem ostendisse vestimenta, quae sancta hac vidua illis fuerat largita, alios quidem intra eglia fanebria magnificentissimum. Similiter

huic fieri potest Affinari Francisco, & ob oculos hominum, & Angelorum exponi possunt velles, quas generose abiecit, ut ipsum cooperiret Jesum Christum, ut loquitur Apostolus, in persona pauperum. Quot enim miserorum nuditate propterea illis sua tribuens vestimenta? Nonne ipse Dei Filius iisdem ornavit se, ut olim se ornaverat parte pallii, quam S. Martinus dono dedit pauperi cum adhuc inter Cathacomenos haberetur? Nonne credere licet has fuisse Sancti nostri elemosynas, cum adhuc in saeculo versaretur, & quae fuerant fons gratiarum omnium, quibus a Deo fuit cumulatus: quoniam elemosynae effectus est illas promereri, & Deum, qui liberalitate vincit non patitur, illas peculiari gloria integumento cum decorasse? Induit illum Dominus saecula gloria, ut canit Ecclesia.

Saculis omnibus produxit Deus illustres poenitentes, qui non vulgari modo excitant omnes de sopore suo ad lesendam iracundiam suam laboribus poenitentiae. Ita in ipsis Ecclesia primordis exivit Joannem Baptistam, Filium sui Praecursum, qui ut filiorum corda cum patrum cordibus conciliaret, ut plebem perfectam prepararet Domino, poenitentiam praedicavit secus Jordanis ita ut vox sua in Iudaea tota personaret. Ecce novum Joannem Baptistam in Sancti Francisci persona, a Deo suscitatum, ut praedicet poenitentiam, & praeparat Domino populum perfectum, qui in vitiis iustitiae ambulet. Quid similitudinis inter duos hosce publicos poenitentes? Alter quidem a Prophetis praedictus tanquam vox clamantis in deserto; alter quidem natus in stabulo, ortens praedicat poenitentiam, & praefigio portendit illum non minimum poenitentiae praecursorum futurum. Joannes Baptista agresti melle, & locustis victit, & adeo parum cibi capit, ut illum neque bibisse, neque manducasse, afferant Biblia. Franciscus pane tantum, & aqua utitur, idque tam raro, & tam modice, ut dici possit nequaquam bibisse, aut manducasse. Itaque corpori suo dicebat: Fama te conficiat, & larva nudis ossibus cohaerens videbatur. Joannes Baptista non nisi pannola veste induebatur, ex camelis pilis contexta, quam corpori zona quadam aptabat. Imago hac aequae est Francisci, ac Sancti Praecursoris: Sanctus quippe noster sacco induebatur, & fure praecingebatur. Omnes populi qui secus Jordanem incolebant, confluebant ad audiendum hunc poenitentiae praecursum, non quidem prodigii illic, sed inauditis illius austeritatibus, quae certe prodigium erant. Nonne Franciscus eundem habuit eventum? Cateratim ad illum audiendum confluebant populi: contenti, & contriti eo quod hunc divinum hominem inquit consilium inibat relinquentes peccata, ut sequeretur viam, quae adducit ad Deum, & huius misericordiam lacrimis, ac poenitentis sibi promitterentur.

Sanctus Franciscus poenitenti vita sua perfectam exhibet nobis imaginem vite Jesu Christi. Sicut Dei Filius voluit, ut annihilatio sui esset totius operis fundamentum, & initium reparationis generis humani: Ita Franciscus per magnum suum huiusmodi annihilationem, Franciscus incipit se se praeparare ad vitam, & saeculi sui corruptionem reformandam. Salvator incipit facere, antequam doctus prodiret in lucem, Franciscus plures annos se exerceat omni bonorum operum genere, & praei virtutum eximiarum, antequam praedicationis munus aggrederetur. Dei Filius egreditur de deserto post quadraginta jejuniis, antequam praedicet de profunda solitudine, ac de salibus, memorabilique prodit Franciscus magnus ille poenitentiae praeceptor, quem summus ipse Pontifex virtutis eius praedictorem appellat. Salvator prodit primum in Iudaea non sine duodecim Apostolorum comitatu: Sanctus Franciscus autem in Italia duodecim stipatus Discipulis. Jesus Christus Evangelium suum praedicat, quod est damnatio legum corruptarum Mandatorum, & omnium virtutum reparationis. Franciscus sanctam Regulam suam proponit, quae purus Christianismi Spiritus, & Ecclesiasticae sanctitatis expressio potest appellari. Magnum Salvatoris munus triennio vite publicae fuit praedicare tota die, noctu vero vacare Orationibus: Erat poenitentia in oratione: (Luc. 6.) & tota Francisci occupatio erat sublimitate contemplationis in Dei suum attolli, per orationem illi adherere, & deinceps ad homines egredi coruscantem lumine, & succensum amore Dei, claritate sua ignorantia tenebras dissipantem, & zelo suo in vita ferventem. Si Dei Filius verbi sui sanctitatem innumera miraculorum multitudine probabat: S. Franciscus nonne cum S. Paulo dicere poterat: An experimentum quaeritis ejus, qui in me loquitur Christus? (ad Cor. 2. 13.) Manifesta praebet indicia, & argumenta, Spiritum, & omnipotentem Salvatoris virtutem in illo operari, cumque animare.

Quid Elias pauperius? exclamabat olim S. Chrysostomus. Adito in quodam specu, omnia deerant, nihil omnino ei suppetebat: sed in illius paupertate, quid potentius? Cum hac infirmitatis specie nonne fortior erat, quam omnes homines simul? Omnia vincebat, quia pauper erat. Licet mihi quoque hoc in loco exclamare: quid Franciscus pauperius, sed quid illo potentius? Duo isti pauperes in ipsa paupertate potentiam suam manifestant, longe aliter tamen. Elias potens est tantum, ut destruat, ut terreat, ut abluat, ut timorem, tremoremque cieat; Franciscus est contra ut consoletur, ut leniat, ut conciliet. Elias omnes lustrat urbes Samariae, ut ibi fallam Regum sapientiam confundat, & pseudo Prophetas jura-

Thabiaz vltima dederat pauperibus, & quae Petro ostendebantur.

S. Franciscus Jo Baptistae comparatur propter poenitentiam, & austeritatem.

S. Franciscus comparatur Filio Dei.

S. Franciscus comparatur Elias Praeceptor.







amorem illius ministrantur eis quicumque illis sunt ad vi-  
dendum necessaria. Ille totus est eorum possessio, atque thesau-  
rus: & iste thesaurus sufficit omnibus. Eisdem Salvatoris  
spiritus paterna providentia hominibus hanc mentem mittit  
alendi eis, qui omnia relinquerent, ut eum sequerentur, post  
perfectam rerum omnium abdicationem. Propter amorem J.  
C. nihil in hoc mundo possidere voluerunt, & J. C. illos  
quodammodo Mundi hujus dominos facit. Itaque S. Francis-  
ci verbum verissimum invenitur non solum in illo, verum  
etiam in filiis ejus. Deus meus & omnia.

## PARAGRAPHUS IV.

*Loco, & Sententia quorundam Sanctorum Patrum, aliorum-  
que summorum virorum hujus Argumenti.*

*Loco Sancti hujus paupertatis applicabiles.*

**R**evera omnia contemnit, qui non solum quantum potuit,  
sed etiam quantum voluit habere, contemnit. Sed in eo,  
quod cupiebatur, oculi Dei testes sunt; in eo, quod habebatur,  
& hominum. Augustinus in 9. Epist. 34. ad Paulinum.

Peccata magna Christianorum, quibus datum est, ut paupe-  
tatem faciant pretium regni caelorum. Idem Sermon 2. de vo-  
catione Apostoli.

Multum reliquit, qui sibi nihil retinuit; multum reliquit,  
quod quantum parum, totum deseruit. S. Gregor. Homil. 5. in  
Evangelio.

Affirmat dicitur, qui cum Christo pauper est. Hieron. Epist. ad  
Heliodor.

Sic abundat, ut universum mundum parvipendat. Idem homi-  
li. 48. in Matth.

Nudum Christum, nudus sequere. Durum hoc, grande, diffi-  
cile, sed magna sunt praemia. Idem Epistol. ad Rusticum.

Vere dives est, qui in conspectu Dei potest dives videri, in  
cujus conspectu terra exigua, mundus ipse angustus est; sed so-  
lum Deus divitem novit, qui si dives aternitatis, qui non opum,  
sed virtutum fructus recendat. S. Ambrosius l. 2. Epistol. ad Paulinum.

Paupertas inopia mentis est, non in quantitate possessionis; nam  
cui in paupertate bene convenit, dives est. S. Gregorius in  
6. Ezech.

Felices, qui vos, & vestra sine omni exceptione laudantur reliqui-  
tur. S. Bernardus sermone de Quad. debet.

Paupertas est ablatio sollicitudinum saeculi, iter ad Deum  
sine impedimento, expulsio omnis tristitia, fundamentum pacis,  
munditia vitae, quae non liberat auri amorem, nisi transierit,  
& facit, ut Dei mandata perfecte coequantur. Joannes Chrysostomus.

In mensura paupertatis sua securitatem perdit, ut avari so-  
lent perituras divitias custodire. S. Gregorius 3. Dialog. c. 14.

Paupertatem forte, & inopiam exprobrabant; at ipse sunt di-  
vitiis mei: & deus non solum gloriantem, sed & arrogantem  
facit. Gregor. Nazianz. in Apolog.

Qui renuntiavit jam saeculo, major iam est honoribus ejus,  
& regno; & ita qui se Deo, & Christo dedicat, non terrenis,  
sed caelestia regna deseruit. S. Cyprianus de Orat. Dominica.

Non laudabile est possidere divitias, sed eas pro Christo con-  
temnere. S. Hieron. Epist. 17.

*Loco, qui applicari possunt Sancti hujus humilitati,  
& mortificationi.*

**V**erus humilis non vult humilis praedicari, sed vult reputa-  
ri nec reputat solumquam se vult in presenti, sed quam  
vult esse possit, immo quam vult esse, ac fieri, nisi Deus vi-  
deret a peccato cum reatuisset, & nisi etiam tentationes subtrahe-  
ret. Sanctus Bernardus Scim. 6. super Cantic.

In cunctis se despicit, qui in suis oculis esse humilem pro-  
fetur. S. Gregor. in Moral.

Magnus unumquodque esse fideat: sed tamen aliquo modo esse  
nostit. Idem ibid.

Ille humilis censendus est, qui pro nihilo se reputat, & ab  
alio reputari vult. S. Thomas a Villanova Conc. 1. de S. Martino.

In infirmitate humilitatis perficitur virtus caritatis. S. Au-  
gustinus lib. 4. de Trinit.

Tota, & vera Christiana sapientia disciplina in vera, &  
voluntaria humilitate consistit. Idem serm. 8. de Epiphani.

Tantum verumque ad caelum viam molitur humilitas, suum  
cor levanti ad Dominum. Idem de Civit. l. 18. cap. 14.

Prisus tibi displicat quod er, ut possis esse, quod nomen. Idem  
serm. 2. ter. 5. valch.

Humilitas caritatis est meritum, caritas humilitatis est pra-  
mium. Idem Tract. in Joann.

Fundamentum sanctitatis semper fuit humilitas. S. Cyprianus  
de Nativ. Domini.

Qui vere magnus est, nihil de se magni sentit, aut loquitur;  
sed omnium se ultimum iudicat. S. Chrysostomus l. 2. de Compun-  
ctione cordis.

Qui sibi vult esse, Deo curat. S. Bernardus Tract. de  
intern. domo c. 28.

Humilitas est virtus, quae homo verissima sui cognitione sibi  
ipsum videt. Idem de duodecim Grad. humil.

Caro, id est corpus sic crucifigitur, si desiderata ejus calcantur.  
S. Ambrosius l. 1. Offic.

Hanc lessem (corpus) habemus perpetuum, & fuderit nos-  
trum. S. Chrysostomus hom. 60. in Genes.

Christus non ex parte, sed integer est crucifixus, ut nos ex  
toto moriamur peccato. S. Anselmus.

Hossem nostrum (corpus) ipse cognovit sustentare, perimere  
cum non licet. S. Bernardus Epist. ad Eugen.

Quanto magis corpus oratur, tanto amplius animus exoratur.  
Idem in sentent.

Non solum mortuus mundo fuit, sed & crucifixus, quod est  
ignominiosum genus mortis. S. Bernardus serm. 13. in Quadrag.

Mundus et crucifixus fuerat; quia hoc cordi suo jam mortuum  
non amabat; sed & sanctissimum mundo crucifixus, quia talem  
se exhibere studuit. ut ab eo, quod mortui concupiscit non pos-  
set. S. Gregorius lib. 8. Moral. cap. 36.

Christo confusus sum cruci. Declarat Apostolus per haec  
verba duplex miraculum: alterum quod crucifixus est; alterum  
quod videtur; & quod videtur & spirans simul crucifixus est. S.  
Chrysostomus in hac verba Apostoli.

Christianus fuit antequam fiam. S. fons enim in martyri,  
sive affligente ut pignus. S. Bernardus sermone 30. in Cant.

Intra juvenis Francisci praedicti divinitus indicia quadam  
ad paupertatem monstravit. S. Bonaventura in vita S. Francisci.

Franciscus pauper & humilis calum divitiis ingreditur. Eccle-  
sia in Officio hujus Sancti.

Tantum Christum in Franciscum videtur, si valuerat ejus inspicere.  
Felli Marianus. 3. Octobri.

Ordo Minorum Religio vera pauperum crucifixus. Testimonium  
magni Praetuli qui his temporibus vixit.

## PARAGRAPHUS V.

*Quid ex Theologia sanctorum ad hoc asserri possit  
argumentum.*

**P**raeterea quidem S. Gregorii sententia est, Sanctorum vi-  
tam Evangelii explicationem, & vivens Commentarium vo-  
cantis, quod nobis virtutum suarum praxi Evangelicae placita  
interpretatur. Sed deinde possumus vitam Patriarchae S. Fran-  
cisci vere vivens esse Commentarium Evangelii autem, & il-  
larum legum, quas praeteris horret natura. Quoniam eas  
quae magis fervere solent, & ad hominem mortificationem ap-  
tissimae, eo prope, ut non ultra humanae vires progredi va-  
leant; quomodo dicere possumus eas quae in calum exten-  
dit; videlicet ad tam sublimem gradum promovisse, ut com-  
munem hominum captum, ac vires excedant. Porro gravissi-  
ma Evangelii austeritas ad duo potissimum capita redigi pos-  
se mihi videtur. Primum ad illius placita, quae is adven-  
tatur audire, quibus ultra mundi hujus bona concupiscimus,  
& quae Christiano necessitate injungunt omnia relinquendi,  
ut sequatur Salvatorem. 2. Ad leges illius, quae sensus uni-  
versos mortificant, & jubent hominem sibi abrenunciare, &  
sui ipsius partem impendere, ut aliam glorie crucis sacrificet.

Paupertas spiritus, & cordis abrenunciatio bonis terrae pri-  
mam est Evangelicae sapientiae, & Christianae perfectionis fun-  
damentum. Haec prima veritas est, quam Dei Filius homini-  
bus praedicavit, primum exemplum, quod illis praebuit as-  
cens in stabulo; postremo ultima lectio est, quam nudus in  
cruce expirans reliquit. Liquei praecipuum inter secularis sa-  
pientiae placita esse nullum non movere lapidem, ut in mun-  
do fortunae bona tibi compares, quae sunt tanquam ceterorum  
praesidium, & fundamentum. Itaque terrae bonis abrenun-  
ciare, & paupertatem amplecti, hoc proprie vocari potest esse  
mortuum, & crucifixum mundo; quia hoc est nullum in mun-  
do gradum obtinere, haberi nauci, imparem esse, ut magnum  
quid aggrediaris, ac tandem ab omnibus sperari, atque con-  
temni. Haec ratio est, quapropter mortales ita divitibus depe-  
reant, ut habere vocent bonum suum, quasi in illis omnem lee-  
licitatem suam collocaverit; & hac de causa Scriptura, illas  
eorum substantiam appellat, quoniam illis inharent, perinde  
ac aliquam ipsorum partem constituerent. Ut igitur perfecte  
crucifigeretur, Franciscus initium duxit infurgendo adversus  
hoc potissimum mundi placitum per amorem paupertatis, &  
publicam Evangelicae perfectionis professionem, quae sita est  
in universali abrenunciatione eorum omnium, quae in vita hac  
possidentur; qui etiam re videtur ille ab omnibus Sanctis  
dignosci, qui a primis utque primordialis Ecclesiae prodierat:  
Pauper & humilis Franciscus, quemadmodum illum vocat de-  
votus Thomas a Kempis; & invenio hoc nomen fuisse illi  
re adhuc integra inditum, non secus ac illud Seraphicus, quasi  
ille eadem fuisset paupertas per universalem bonorum hujus  
mundi abdicationem, eorumque constantem, strenuamque  
contemptum.

Duplex nobis distinguendum est paupertatis genus, quod  
in homine reperiri potest, alterum falsum est & improbum,  
alterum autem verum & sanctum. Paupertas falsa & improba  
in ipsa etiam affluentia invenitur propter sordidum, turpem-  
que amorem, quo homo appetit opes, quibus couleque exca-  
catur, ut propriis privetur commodis, & iis etiam, quae ad  
vitam sunt necessaria. Sancta & vera paupertas proprie est  
interior, exteriorque abalienatio ab omnibus terrenis bonis,  
quae Christianus peius negligit, ac libenter abicit, ut omnes  
suas curas ad aeterna opes sibi comparandas transferat,  
Falsa & criminosa paupertas Deo contumeliosa est, rationi  
con-

Vita quam  
S. Franciscus  
duxit voca-  
ri potest ex-  
pressio, vel  
explicatio  
veritatum  
Evangelica-  
rum.

Paupertas  
spiritus est  
sapientiae  
Evangelicae  
fundamen-  
tum.

Duo sunt  
paupertatis  
genera, ali-  
terum falsum  
& improbum,  
alterum fan-  
ctum & ve-  
rum.

contraria, & civilis societatis, & caritatis inimica. Deo  
contumeliosa, qui bona erogat nobis, ut illis utamur, &  
pauperibus optulemur; rationi contraria, quae eorum nobis  
pro civili societate usum praescribit: caritatis denique inimi-  
ca; caritas enim misericordiam sensus nobis inspirat, ut fra-  
tribus nostris egenis opem feramus. Sancta vero paupe-  
tas contra Deo gloria est: rationi maxime conformis, &  
plena caritatis. Haec illa sancta paupertas est, cui Franciscus  
Assisinas se penitus devovit. Bonis, quae illi concesserat  
Deus, usus est, ut egenis ferret opem; & adeo praeterea  
usus est, ut non solum ea, quae sibi supererant, sed et illis  
etiam, quibus maxime iudicabat, erogaret, denegans sibi  
ea, quae sibi maxime ad vitam necessaria, ut aliorum sub-  
veniret necessitati; quandoquidem pluries suis se videtur  
exiit, ut nudos cooperiret, ratus se perfecte Salvatorem imi-  
tari non posse, nisi ille, hanc omnimodam exerceat re-  
rum omnium abdicationem, & nihil omnino proprium ha-  
beret, quod simul ad proximum suum non pertineret.

Externis rebus abrenunciavit, quia se tibi tibi abrenun-  
tavit; bona relinquere, quante ipsam reliquit; divitias ab-  
jicere, quia suas affectiones mortificavit; ad paupertatis fla-  
tum se se redigere, non habere autem paupertatem spiritum  
se se redigere, non habere autem paupertatem spiritum  
se se redigere, non habere autem paupertatem spiritum

se se redigere, non habere autem paupertatem spiritum  
se se redigere, non habere autem paupertatem spiritum  
se se redigere, non habere autem paupertatem spiritum

se se redigere, non habere autem paupertatem spiritum  
se se redigere, non habere autem paupertatem spiritum  
se se redigere, non habere autem paupertatem spiritum

se se redigere, non habere autem paupertatem spiritum  
se se redigere, non habere autem paupertatem spiritum  
se se redigere, non habere autem paupertatem spiritum

se se redigere, non habere autem paupertatem spiritum  
se se redigere, non habere autem paupertatem spiritum  
se se redigere, non habere autem paupertatem spiritum

se se redigere, non habere autem paupertatem spiritum  
se se redigere, non habere autem paupertatem spiritum  
se se redigere, non habere autem paupertatem spiritum

se se redigere, non habere autem paupertatem spiritum  
se se redigere, non habere autem paupertatem spiritum  
se se redigere, non habere autem paupertatem spiritum

se se redigere, non habere autem paupertatem spiritum  
se se redigere, non habere autem paupertatem spiritum  
se se redigere, non habere autem paupertatem spiritum

se se redigere, non habere autem paupertatem spiritum  
se se redigere, non habere autem paupertatem spiritum  
se se redigere, non habere autem paupertatem spiritum

se se redigere, non habere autem paupertatem spiritum  
se se redigere, non habere autem paupertatem spiritum  
se se redigere, non habere autem paupertatem spiritum

se se redigere, non habere autem paupertatem spiritum  
se se redigere, non habere autem paupertatem spiritum  
se se redigere, non habere autem paupertatem spiritum

se se redigere, non habere autem paupertatem spiritum  
se se redigere, non habere autem paupertatem spiritum  
se se redigere, non habere autem paupertatem spiritum

se se redigere, non habere autem paupertatem spiritum  
se se redigere, non habere autem paupertatem spiritum  
se se redigere, non habere autem paupertatem spiritum

se se redigere, non habere autem paupertatem spiritum  
se se redigere, non habere autem paupertatem spiritum  
se se redigere, non habere autem paupertatem spiritum

se se redigere, non habere autem paupertatem spiritum  
se se redigere, non habere autem paupertatem spiritum  
se se redigere, non habere autem paupertatem spiritum

se se redigere, non habere autem paupertatem spiritum  
se se redigere, non habere autem paupertatem spiritum  
se se redigere, non habere autem paupertatem spiritum

se se redigere, non habere autem paupertatem spiritum  
se se redigere, non habere autem paupertatem spiritum  
se se redigere, non habere autem paupertatem spiritum

se se redigere, non habere autem paupertatem spiritum  
se se redigere, non habere autem paupertatem spiritum  
se se redigere, non habere autem paupertatem spiritum

se se redigere, non habere autem paupertatem spiritum  
se se redigere, non habere autem paupertatem spiritum  
se se redigere, non habere autem paupertatem spiritum

se se redigere, non habere autem paupertatem spiritum  
se se redigere, non habere autem paupertatem spiritum  
se se redigere, non habere autem paupertatem spiritum

se se redigere, non habere autem paupertatem spiritum  
se se redigere, non habere autem paupertatem spiritum  
se se redigere, non habere autem paupertatem spiritum

se se redigere, non habere autem paupertatem spiritum  
se se redigere, non habere autem paupertatem spiritum  
se se redigere, non habere autem paupertatem spiritum

se se redigere, non habere autem paupertatem spiritum  
se se redigere, non habere autem paupertatem spiritum  
se se redigere, non habere autem paupertatem spiritum

se se redigere, non habere autem paupertatem spiritum  
se se redigere, non habere autem paupertatem spiritum  
se se redigere, non habere autem paupertatem spiritum

se se redigere, non habere autem paupertatem spiritum  
se se redigere, non habere autem paupertatem spiritum  
se se redigere, non habere autem paupertatem spiritum

se se redigere, non habere autem paupertatem spiritum  
se se redigere, non habere autem paupertatem spiritum  
se se redigere, non habere autem paupertatem spiritum

se se redigere, non habere autem paupertatem spiritum  
se se redigere, non habere autem paupertatem spiritum  
se se redigere, non habere autem paupertatem spiritum

se se redigere, non habere autem paupertatem spiritum  
se se redigere, non habere autem paupertatem spiritum  
se se redigere, non habere autem paupertatem spiritum

se se redigere, non habere autem paupertatem spiritum  
se se redigere, non habere autem paupertatem spiritum  
se se redigere, non habere autem paupertatem spiritum

se se redigere, non habere autem paupertatem spiritum  
se se redigere, non habere autem paupertatem spiritum  
se se redigere, non habere autem paupertatem spiritum

rens ad voluptates corporis, & sensum, cum secundum Di-  
vini Filii principium, cuius interpret est Apostolus, facere  
debeamus ex corpore nostro hostiam viventem, ut vitam il-  
lius in nobismetipsis representemus: Mortificationem Iesu in  
corpore nostro circumferentes, ut & vita Christi manifestetur in  
nobis. (1. Cor. 4.) Ita ut hac in re, mundo crucifixum esse,  
& Domini crucem gestare sit tantum & idem; quoniam quod  
mortificationem vita est, quam ducimus, eo magis opponitur  
huic concupiscentiae carnis, quae regnat in mundo; & simi-  
lior est vitae J. C. quae, ut ita dicam, nihil aliud fuit,  
quam perpetua crucifixio. Talis autem fuit S. Francisci vi-  
ta, crucifixus per rigidam ac voluntariam mortificationem,  
crucifixus per vim summam contumelias, quas passus est, &  
per desiderium martyrii, quod inter infideles ipsos conqui-  
sit; crucifixus denique per admirabilem Dei ipsius in illius cor-  
pore operationem. Audite, mundi sectatores, audite volup-  
tatum mancipia, quos S. Paulus appellat inimicos Crucis Iesu?  
Nunc autem, & praedico, inimicus crucis Christi. (Ad Phil. 3.)

Tota Francisci vita, vita fuit crucis, opposita vitae mundi per ju-  
gem mortificationem, quam ille in semetipsum exercuit, cum ea  
severitate, quam imitum appellare non vereror, nam licet in  
mundo duxerit vitam longe abhorrentem a fligitis, atque  
criminibus, quibus alii se trahi sinunt, necio tamen utrum  
multi inveniantur, qui ponitiam negant auliciorum.

Ad duo capita redigi potest Evangelium: Primum ad ea  
placita, quae adversatur nostris affectionibus erga hujus mun-  
di bona, & quae Christianum virum cogunt ut omnia pro-  
pter J. C. relinquat: Alterum ad leges, quae sensibus in-  
commoda sunt, & omnino praecipiant, ut nobismetipsis ab-  
renunciemus. Dux haec legum species comparari possunt glori-  
dia ex utraque parte acta, (Apocal. 1.) qui ex ore Angeli  
egrediebatur. Franciscus peramanter amplectitur leges has, &  
quae nimis austerius videntur aliis, sed quae eidem nihil non  
juvandum habent. Priori quidem semetipsum crucifixum cum vo-  
luptate; nam cum quadam die divinis interesset mysteriis,  
& illa audivisset verba: Nunc possidere auri, necesse argu-  
mentum: (Matth. 11.) Secretum Evangelium cor ejus pervasit;  
gratia triumphans, & imperiosa hoc illi praecipit, ac statim  
tamquam caelestis parit edificio. Sed quoniam S. Franciscus  
persuasum erat, hunc nonnullum primum esse perfectionis gra-  
dum, omnia relinquere, & sibi metipso quoque abrenun-  
ciandum esse, ut Salvatorem sequeretur: Qui vult venire post me  
abneget semetipsum: (Matth. 12.) praepcepto huic se subiecit  
illud exequitur, ac sibi metipso indefinenter bellum indicit. Hi  
duo sensus occupaverunt cor illius. In hac quoque via mer-  
cedemactus est, quia frui, quoniam aequae pugnavit.

Theologica veritas est, quae licet sit mystica, non ideo  
tamen est minus solida, in ordine naturae vivendum esse pri-  
mum, quam moriendum sit, & vitam esse gradum quandam  
ad mortem. De una ad alteram proceditur, sed terminus,  
qui relinquatur, vita est, & ille ad quem pervenitur, est  
mors: Quid est vita, nisi cursus ad mortem? teste Augustino.

Sed gratia ordo ordinis naturae adversatur; gradus sit enim  
de morte ad vitam; praedicat mors; & vita morte posterior  
est: Si mortui sumus cum Christo: credimus quia simul etiam  
vivemus cum Christo. (Ad Rom. 6.) Namque vivificat mortuos.  
(Ad Rom. 4.) Regius Propheta iisdem luminibus illustratus  
multo prius hanc viderat veritatem: Dominus mortificat, &  
vivificat. Ubi S. Gregorius animadvertit duplicis hujus verbi  
ordinem: Mortificat, & vivificat. Primo dicit, Deum morti-  
ficare, quoniam primum moriendum est; secundo dicit, Deum  
vivificare, quia vitam tribuit post mortem: In his etiam verbis  
ordo servandus est: prius quippe mortificare dicitur, deinde vivifica-  
re: quia nisi saeculo moriamur, Deo per amorem vivere non vale-  
mus. (In 1. Reg. 2.) Facile est tanti hujus discriminis rationem  
asserere, & sane palera est. Eo momento, quo nos natura pro-  
ducit, nobisque & esse, & vivere tribuit, sumus, & mox esse  
cessamus, & postea vitam amittimus. Sed primum il-  
lus quod in morali essentia recipimus, non vita, sed mors est:  
ipso enim nostrae generationis momento in mundo morimur per  
peccatum originis, & in ipsa nostrae regenerationis articulo in  
Christiana Religione per Baptismi gratiam morimur: consensum  
sumus cum Christo per baptismum in mortem. Momentum igitur,  
quod nos homines facit, facit homines mortuos gratia, & mo-  
mentum, quod nos Christianos facit, facit homines mundo  
mortuos. Verum igitur est ad hoc ut in ordine gratiae vi-  
vamus, primum esse moriendum. Facile est intellectu, San-  
ctum quoque Franciscum, qui nobis aditum aperuit in mundum, verum  
etiam dicere possumus illum per ardens desiderium in omni-  
bus imitandi Salvatorem Mundum, & vitam in aeternum dara-  
turam acquirendi, non solum expertum fuisse primam hanc  
mortem, sed subire voluisse omnia mortis genera, quae pos-  
sunt excogitari, mundo, peccato, carni, creaturis omnibus,  
ut se perfectius similem redderet divino huic Salvatori, qui  
penitus mortis imperium evertit.

## PARAGRAPHUS VI.

*Delecti in Ascectis, & recentibus Concionatoribus loci  
hujus argumenti.*

**P**rovidentia fecit, ut S. Franciscus ex genitoribus edere. S. Franciscus  
tur satis commodis, & fortunae bonis quadam cum cre-  
ditio.